

Presentació de la Memòria 2020

En l'any de la pandèmia, Projecte Home atén 1.279 persones amb addiccions a Catalunya

- **Les dones, les més perjudicades: més consum d'alcohol, més trastorns mentals i més dependència econòmica.**
- **Garantir la reinserció social, principal repte per fer front a les conseqüències de la pandèmia en les persones amb addiccions.**

L'ONG per a les addiccions Projecte Home Catalunya ha presentat aquest dimarts 20 d'abril les dades d'atenció de l'entitat durant el 2020. En una roda de premsa en línia, Projecte Home ha informat que, en un any marcat per les restriccions i les dificultats sorgides per la pandèmia de la COVID-19, **l'entitat ha atès a 1.279 persones amb addiccions** entre els diversos centres que té a Catalunya. A més, 8.043 persones han participat en els programes de prevenció de drogues en centres escolars i altres institucions.

Del conjunt de les persones adultes en programes de tractament, el 39,8% ha seguit el programa Ambulatori; un 33,8% el Centre de Dia, un 18,8% el programa residencial de la Comunitat Terapèutica i un 7,6% el programa de Reinserció. El 84,9% són homes i el 15,1% són dones mentre que la mitjana d'edat se situa als 39,8 anys. Bona part de les persones usuàries es troben en situació de risc d'exclusió social. Així, **només un 41,3% té en la feina la principal font d'ingressos en el moment d'iniciar el tractament**. Un 37,1% depèn de l'atur, pensions i altres prestacions socials, un 16,9% de la família o amics i un 2,1% d'activitats il·legals. A nivell formatiu, un 33,2% no té estudis o només estudis primaris, un 54,4% té estudis secundaris i un 12,4% estudis superiors.

Pel que fa a la substància principal de consum, **predomina la cocaïna en el 50,8% dels casos**. Es tracta d'un percentatge que es manté elevat des de fa més d'una dècada i que té una tendència creixent els últims anys. D'altra banda, un 35,2% de les persones que van demanar ajuda a Projecte Home durant el 2020 ho va fer per addicció a l'alcohol. Segueixen l'heroïna (4,5%), el cànnabis (3,6%) i les ludopaties o altres conductes addictives (2,2%). Un 25,5% de les persones ateses pateix algun tipus de patologia dual (trastorn mental i addicció alhora) mentre que el 5,1% són portadores del VIH.

Les dones amb addiccions, encara més perjudicades

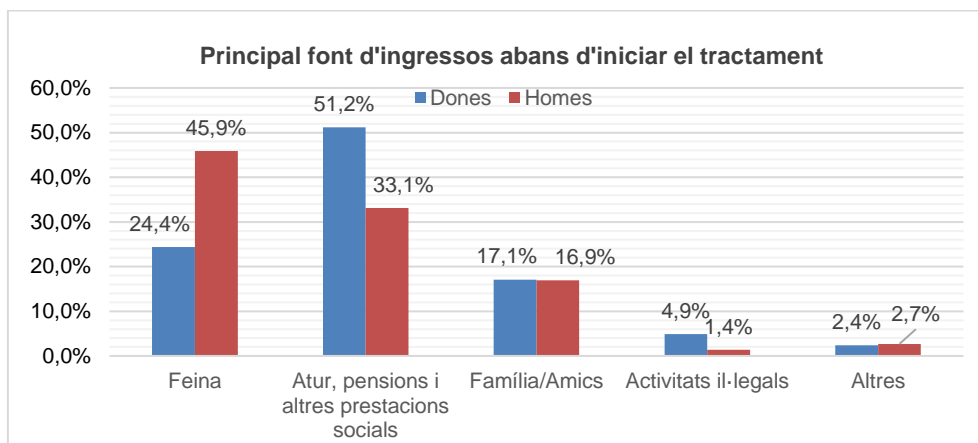
La pandèmia ha afectat de forma destacada a les persones amb addiccions, un col·lectiu especialment vulnerable davant les conseqüències sanitàries i socioeconòmiques existents. Dins aquest col·lectiu, el grup de les dones amb addiccions és un dels més perjudicats.

Si s'observen les dades per separat entre homes i dones, es veuen diferències significatives que denoten que les dones amb addiccions afronten situacions de major dependència econòmica, menys suport familiar, major estigma social i més invisibilitat que els homes.

Les dones que inicien un tractament a Projecte Home ho fan amb una mitjana d'edat (41,3 anys) sensiblement major que la dels homes (39,3 anys), una diferència que es relaciona amb la major dificultat de les dones per accedir als tractaments. Alhora, són més anys de consum que poden significar un major deteriorament tant de la salut física com de la salut mental. En aquest sentit, crida l'atenció **l'alt percentatge de dones que pateixen algun trastorn mental, un 57,8% dels casos**, un percentatge molt més elevat que el dels homes, que se situa en el 19,8%.

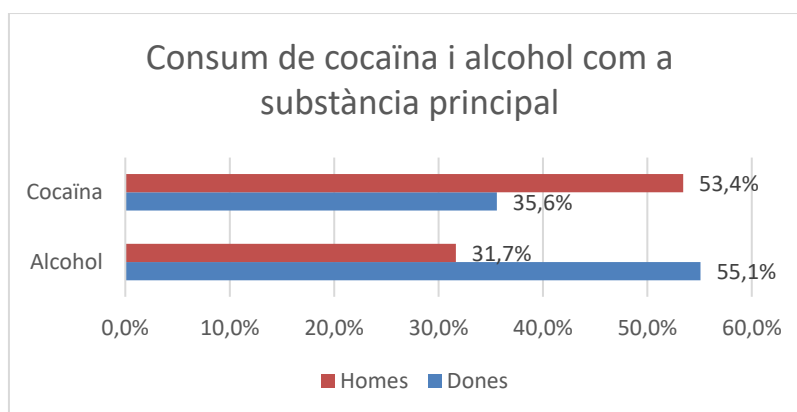
A nivell econòmic, les dades sobre la principal font d'ingressos d'homes i dones abans d'iniciar el tractament mostren realitats dispars. Mentre la feina és la principal font d'ingressos per al 45,9% dels homes, només ho és en el 24,4% dels casos per a les dones. **L'atur, pensions i altres prestacions socials són la principal font d'ingressos de les dones en més de la meitat dels casos, el 51,2%**, mentre que en els homes la xifra baixa fins al 33,1%. Entre les dones també hi ha una major dependència d'activitats il·legals com a principal font d'ingressos, un 4,9% dels casos, mentre que en els homes només representa l'1,4%.

Això, malgrat que les dones presenten un nivell d'estudis més elevat. Un 14,3% tenen estudis superiors, per un 11,9% dels homes. Un 61,9% tenen estudis secundaris, xifra que en els homes és del 52,3%. I un 23,8% de les dones tenen estudis primaris o no tenen estudis, un percentatge que en el cas dels homes arriba al 35,8%.

Pel que fa a les relacions de parella, entre les dones és més alt el percentatge que declara haver patit "problemes greus amb la parella" (75,6%) que entre els homes (64,5%).

Les dades sobre la substància de consum que provoca la demanda de tractament també mostren diferències notòries entre homes i dones. En homes, el 53,4% inicia tractament per consum de cocaïna i el 31,7% per consum d'alcohol. **En dones, l'ordre s'inverteix i el 55,1% inicia tractament per consum d'alcohol mentre el 35,6% ho fa per cocaïna**. La diferència coincideix amb els distints patrons de consum de drogues que hi sol haver entre homes i dones. Les dones consumeixen més drogues legals i fan un consum més solitari i a casa. El fet de consumir en major grau una droga legal i acceptada socialment com l'alcohol contribueix a invisibilitzar i cronificar situacions de consum que en els homes són més fàcilment detectables per al seu entorn.

Entre els diferents tipus de programes de tractament de les addiccions de Projecte Home, s'observen diferències en el percentatge de dones usuàries. Així, al Centre de Dia hi ha un 20,4% d'usuàries, en un programa que es caracteritza per atendre persones amb múltiples factors de vulnerabilitat, amb especial incidència de casos de patologia dual, i que s'adequa al perfil de les dones que demanen ajuda. D'altra banda, al Programa Ambulatori, adreçat a persones amb addiccions que mantenen una vida més estructurada (mantenen un lloc de feina, compten amb suport familiar, menys problemes de salut afegits...), hi ha només un 10,6% d'usuàries, tenint en compte que el perfil de dones amb addiccions i que poden mantenir una vida més estructurada és més escàs.

En xifres globals, el fet que només el 15,1% de les persones en tractament a Projecte Home siguin dones demostra que cal millorar en l'accessibilitat del tractament per a les dones amb addiccions, tant a l'entitat com al conjunt de la xarxa d'atenció a les drogodependències de Catalunya. Eliminar les barreres d'accés a aquest col·lectiu ha de ser una prioritat i encara més tenint en compte que es tracta d'un dels grups més afectats per les conseqüències socioeconòmiques de la pandèmia de la COVID-19.

Garantir la reinserció social, el principal repte per fer front a la pandèmia

Des de l'inici de la pandèmia, Projecte Home Catalunya ha hagut d'adaptar els programes d'atenció, complint les diferents mesures de prevenció i **combinant l'atenció presencial amb la telemàtica, i ha creat nous serveis per tal de fer front a les noves necessitats sorgides arran de la pandèmia**. Així, des del mes de juny està en funcionament un servei d'acollida previ a l'ingrés que permet garantir que les persones que entren al servei residencial de la Comunitat Terapèutica ho fan lliures de la COVID-19.

D'altra banda, el principal repte davant la pandèmia és garantir que les persones que es troben en una fase avançada del tractament puguin comptar amb les mateixes oportunitats de reinserció social malgrat les restriccions i les dificultats afegides de la pandèmia. Són persones que es troben en una situació de risc d'exclusió social i que es troben en una fase en la que han de formar-se, buscar feina, accedir a un habitatge, construir una nova xarxa d'amistats o bé dur a terme activitats d'oci saludable com la pràctica de l'esport. Amb aquest objectiu, s'ha reforçat el Servei d'Acompanyament a la Vida Autònoma de l'entitat, un projecte que ha estat possible amb la col·laboració de la Fundació "la Caixa".

[ACCÉS A LA MEMÒRIA 2020](#)

Per a més informació contactar amb l'Àrea de Comunicació:

Jordi Feu. Tel. 932989875 / 619631621 jfeu@projectehome.org